Sygn. akt: OS 5/2019

POSTANOWIENIE

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie

w składzie:

Przewodniczący: radca prawny **Paweł Strzelec**

Sędziowie: radca prawny **Anna Jakubowska- Rybczyńska**

radca prawny **Olimpia Marcewicz**

Protokolant: sekretarz Ewa Kołtuniak

na posiedzeniu niejawnym dnia (…) r.
działając na wniosek (…) w przedmiocie zawieszenia w wykonywaniu zawodu radcy prawnego (…), na podstawie art. 65^{2} ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2018 r., poz.2115 z późn. zm.)

postanawia

odmówić uwzględnienia wniosku, wobec przyjęcia, że w sprawie nie wystąpiły szczególnie uzasadnione okoliczności mogące być podstawą tymczasowego zawieszenia radcy prawnego w obowiązkach zawodowych

Przewodniczący: Sędziowie :
Paweł Strzelec Anna Jakubowska- Rybczyńska Olimpia Marcewicz

Uzasadnienie

(…) r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęło pismo Pani (…), kierowane do Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie, r.pr. Patrycji Kozłowskiej-Kalisz. P. (…) wniosła o zawieszenie w wykonywaniu zawodu radcy prawnego (…) do czasu prawomocnego zakończenia postępowania o sygn. II K (…). Wnioskodawczyni wskazała, że (…) jest jej byłym mężem. Wniosek uzasadniono „mataczeniem i wydłużaniem postepowań, inicjowaniem kolejnych wezwań policji i spraw argumentując *„bo mi się wydaje”*, jednocześnie korzystając z lokalnych znajomości w środowisku uznawany jest za wiarygodną osobę”. Wnioskodawczyni wskazała, że wobec r.pr. (…), w sprawie o znęcanie się, zapadł wyrok warunkowo umarzający postepowania na jeden rok próby, jednak „nadal podczas rozpraw, jak również w trakcie interwencji policji (korzystając za znajomości w Komendzie Powiatowej Policji w (…) - przyjeżdżają koledzy) mówi nieprawdę lub półprawdy, co

utrudnia ustalenie stanu faktycznego". W dalszej części wnioskodawczyni wskazała, że mimo tego, iż „w sprawie o podział majątku zapadło prawomocne postanowienie o wyłącznym korzystaniu przeze mnie z nieruchomości, łamie postanowienie sądu poprzez samodzielne otwieranie bramy i umożliwienie wejścia policji, sam przeskakuje przez płot". Podniosła nadto, że (…) jest ojcem dwójki ich dzieci i takie zachowania negatywnie wpływają na proces wychowawczy małoletnich. Wskazała także, że „w/w radca prawny nadużywa przepisów prawa, wykorzystując do tego celu instytucje państwowe i nie podejmuje próby polubownego załatwienia sprawy". Wnioskodawczyni dodała również, iż „w/w radca prawny nie postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej, nie posiada instynktu samozachowawczego, więc jest zmuszona prosić o interwencję i zdyscyplinowanie poprzez zawieszenie w wykonywaniu zawodu radcy prawnego."

Powyższe pismo zostało przekazane Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie jako organowi właściwemu do rozpoznania zawartego w nim wniosku.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie zważył, co następuje:

W dniu (…) r. Rzecznik Dyscyplinarny OIRP w Lublinie wydał postanowienie o wszczęciu dochodzenia o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust 1 pkt 2 w zw. art. 27 ust 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, w zw. z art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. W uzasadnieniu postanowienia Rzecznik Dyscyplinarny wskazał, iż Prokuratura Rejonowa w (…), pismem z dnia (…) r. powiadomiła OIRP w Lublinie o skierowaniu w dniu (…) r. do Sądu Rejonowego II Wydział Karny w (…) aktu oskarżenia przeciwko aplikantowi radcowskiemu (…), w związku z zarzutem popełnienia przez niego przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 1 k.k.

W dniu (…) Rzecznik Dyscyplinarny OIRP w Lublinie wydał postanowienie o zawieszeniu dochodzenia do czasu prawomocnego zakończenia postępowania dowodowego.

Po wpłynięciu wniosku o zawieszenie radcy prawnego (…) w czynnościach zawodowych Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zwrócił się do Sądu Okręgowego w Lublinie o udzielenie informacji na jakim etapie znajduje się prowadzone postępowanie karne. W odpowiedzi Sąd Okręgowy nadesłał odpis nieprawomocnego wyroku w sprawie II K (…) wraz z informacją, że w sprawie wpłynęła apelacja oskarżonego (…).

Wyrokiem z dnia (…) r. sygn. akt. II K (…)Sąd Rejonowy, II Wydział Karny w (…) orzekł, że oskarżony (…) w okresie od (…) r. do (…) r. w (…), znęcał się psychicznie i fizycznie nad żoną (…) w ten sposób, że wyzywał ją słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, szarpał ją za ubranie i popychał biodrem, poniżał, pomawiał ją, że jest chora psychicznie, natomiast w dniu (…) r. szarpał pokrzywdzoną za ramiona powodując na obu ramionach i przedramieniu lewym oraz prawym podudziu po kilka podbiegnięć krwawych skutkujących rozstrojem zdrowia na czas poniżej siedmiu dni, a nadto w dniu (…) r. wszczął awanturę wyzywając pokrzywdzoną słowami wulgarnymi powszechnie uznanymi za obelżywe, szarpał za ramiona i popychał na ścianę powodując podbiegnięcie krwawe na obu podudziach, udzie prawym, na obu przedramionach i prawym ramieniu skutkujące rozstrojem zdrowia lub naruszeniem czynności narządów ciała na czas poniżej siedmiu dni, czym wyczerpał znamiona występku z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 157 § 2 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 1 k.k. Na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 67 § 1 k.k. Sąd postępowanie karne przeciwko oskarżonemu (…) warunkowo umorzył na roczny okres próby oraz orzekł na rzecz pokrzywdzonej (…) tysiąc złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Po wszechstronnej analizie wniosku, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie nie znalazł podstaw do jego uwzględnienia.

Przepis art. 65^2 ust. 1 ustawy o radcach prawnych stanowi, że „ […] radca prawny lub aplikant radcowski, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne lub karne, może być tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych przez sąd dyscyplinarny w szczególnie uzasadnionych okolicznościach sprawy. Postanowienie o tym zawieszeniu wydaje sąd dyscyplinarny z urzędu bądź na wniosek stron. „ […]

Jak wynika z przywołanego wyżej przepisu stosowanie tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych radcy prawnego jest fakultatywne i jest uzależnione od zaistnienia przesłanki w postaci szczególnie uzasadnionych okoliczności danej sprawy. Nadmienić należy, iż przepisy ustawy o radcach prawnych przewidują również obligatoryjne tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych „radcy prawnego, w stosunku do którego w prowadzonym przeciwko niemu postępowaniu karnym zastosowano tymczasowe aresztowanie” (art. art. 65^2 ust. 2 ustawy o radcach prawnych). W niniejszym postępowaniu, przesłanka obligatoryjnego zawieszenia radcy prawnego nie zaistniała.

Należy zwrócić uwagę, iż w realiach niniejszej sprawy mamy do czynienia ze specyficznym układem procesowym. Postępowanie dyscyplinarne prowadzone jest w

sprawie, nie zaś przeciwko osobie radcy prawnego (…). Dochodzenie zostało zawieszone do czasu prawomocnego zakończenia postępowania karnego. Wprawdzie w prowadzonym równolegle postępowaniu karnym zapadł wyrok warunkowo umarzający postępowanie wobec radcy prawnego (…), który jednak nie posiada jeszcze waloru prawomocności, ponieważ oskarżony wniósł środek odwoławczy do sądu wyższej instancji. Oznacza to, że r.pr. (…) zarówno w postępowaniu karnym jak i postępowaniu w sprawie odpowiedzialności zawodowej nadal korzysta z zasady domniemania niewinności.

Nie ulega wątpliwości, że byli małżonkowie, (…) i (…), pomimo wyroku rozwodowego, nadal znajdują się konflikcie osobistym i prawnym. Wniosek złożony przez (…) zawiera przywołanie szeregu okoliczności mogących świadczyć o niewłaściwym zachowaniu r.pr. (…), ale nie zawiera żadnych dowodów na potwierdzenie zawartych twierdzeń. Co więcej, wnioskodawczyni kończy swe pismo apelem o zawieszenie swego byłego męża w czynnościach zawodowych, który to środek w jej przekonaniu ma „zdyscyplinować" r.pr. (…). Warto przy tym zauważyć, że gdyby literalnie czytać pismo złożone przez Panią (…), to wobec umieszczenia w nim wniosku o „zawieszenie w wykonywaniu zawodu radcy prawnego", jego merytoryczne rozpoznanie byłoby niedopuszczalne. Wynika to z faktu, iż „zawieszenie prawa wykonywania zawodu radcy prawnego" należy do katalogu kar określonych w przepisach ustawy o radcach prawnych, która to kara może być orzeczona dopiero po skierowaniu przez Rzecznika Dyscyplinarnego do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego wniosku o ukaranie radcy prawnego. A przecież w przedmiotowej sprawie, postępowanie znajduje się dopiero na etapie dochodzenia prowadzonego przez Rzecznika Dyscyplinarnego. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny, mając na uwadze że wnioskodawczyni nie jest profesjonalnym pełnomocnikiem procesowym, potraktował złożone przez nią pismo jako wniosek dotyczący zastosowania środka w postaci tymczasowego zawieszenia radcy prawnego w czynnościach zawodowych, unormowanego w art. 65^{2} ust. 1 ustawy o radcach prawnych.

Podkreślenia wymaga, że każde zachowanie radcy prawnego lub aplikanta radcowskiego naruszające przepisy prawa lub godność zawodu, skutkujące wszczęciem wobec takich osób postępowania dyscyplinarnego lub karnego jest naganne. Naganność danego czynu wynikająca z samego faktu jego popełnienia nie może być jednak jedyną okolicznością uzasadniającą tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych radcy prawnego, bowiem w takim wypadku każde wszczęcie postępowania, o którym mowa w powołanym wyżej przepisie uzasadniałoby stosowanie tego jakże restrykcyjnego i

dolegliwego środka. Oprócz wspomnianej naganności czynu, istnieć muszą jeszcze inne okoliczności, które uzasadniałyby stosowanie takiego środka. Szczególną okolicznością w rozumieniu przywołanego wyżej przepisu art. 65^2 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, jest tak wysoka naganność postępowania radcy prawnego, że zgodnie z hierarchią wartości etyczno-moralnych, wykluczona jest w społecznym odbiorze możliwość wykonywania zawodu radcy prawnego. Tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych radcy prawnego jest środkiem szczególnym, gdyż może oznaczać dla radcy prawnego (oraz pośrednio dla osób pozostających na jego utrzymaniu) faktycznie brak środków do życia, powoduje utratę zaufania klientów oraz niewątpliwą degradację społeczną o skutkach wyjątkowo dotkliwych.

W zaistniałym stanie prawnym i faktycznym trudno bezspornie przyjąć, że zaistniały szczególne okoliczności, których przepis prawa wymaga, aby zastosować wobec r.pr. (…) środek w postaci tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych. Podkreślić należy, że wszczęte, a następnie zawieszone dochodzenie dyscyplinarne, miało u swych podstaw uzasadnione podejrzenie popełnienia czynów polegających na znęcaniu się fizycznym i psychicznym przez radcę prawnego nad osobą najbliższą. Tymczasem złożony wniosek zawiera przywołanie innych okoliczności, a przy tym, co istotne, nie zawiera jakichkolwiek dowodów na ich poparcie. Wobec braku czynności dowodowych w zawieszonym dochodzeniu prowadzonym przez Rzecznika Dyscyplinarnego, nie sposób przyjąć również za udowodnione okoliczności ustalonych przez sąd karny w wyroku warunkowo umarzającym postępowanie z uwagi na jego nieprawomocny charakter. Co więcej, trudno przyjąć, aby środek w postaci tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych był środkiem wymuszającym na radcy prawnym określone, spodziewane przez wnioskodawczynię zachowanie, a tym bardziej środkiem „dyscyplinującym” .

Podkreślenia wymaga fakt, iż kompleksowa ocena zachowania radcy prawnego (…) oparta na przeprowadzonych dowodach, zostanie dokonana w ramach postępowania dyscyplinarnego, po podjęciu dochodzenia przez Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie oraz ewentualnie przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny, jeśli Rzecznik złoży wniosek o ukaranie inicjujący postępowanie sądowe. W przekonaniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, jeżeli zgromadzony w sprawie materiał dowodowy dostarczy realnych postaw do zastosowania przewidzianych prawem środków (w tym również ewentualnej decyzji o tymczasowym zawieszeniu w wykonywaniu obowiązków zawodowych), zostaną one podjęte na podstawie i w granicach prawa.

Wobec powyższego Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie postanowił jak w sentencji niniejszego postanowienia.

POUCZENIE:

Na podstawie art. 70^{2} ust. 1a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych na niniejsze postanowienie stronom przysługuje zażalenie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie, w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia odpisu postanowienia wraz z uzasadnieniem.

Przewodniczący Sędziowie :

Paweł Strzelec Anna Jakubowska- Rybczyńska Olimpia Marcewicz